

НАРЕДБА № 58 ОТ 13 ФЕВРУАРИ 2012 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "МУЗИКАНТ-ИНСТРУМЕНТАЛИСТ"

В сила от 16.03.2012 г.

Издадена от Министерството на образованието, младежта и науката

Обн. ДВ. бр.22 от 16 Март 2012г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 212010 "Музикант-инструменталист" от област на образование "Изкуства" и професионално направление 212 "Музикални и сценични изкуства" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 212010 "Музикант-инструменталист" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалностите 2120101 "Пиано", 2120102 "Цигулка", 2120103 "Виола", 2120104 "Виолончело", 2120105 "Контрабас", 2120106 "Флейта", 2120107 "Обой", 2120108, "Кларинет", 2120109 "Фагот", 2120110 "Валдхорна", 2120111 "Тромпет", 2120112 "Цугтромбон", 2120113 "Туба", 2120114 "Саксофон", 2120115 "Ударни инструменти", 2120116 "Арфа", 2120117 "Класическа китара", 2120118 "Акордеон", 2120119 "Гайда", 2120120 "Кавал", 2120121 "Гъдулка", 2120122 "Гамбура".

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебен план и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II. Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определят професионалните компетенции в края на обучението по професията, които гарантират на обучаемия възможност за упражняване на професията 212010 "Музикант-инструменталист".

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията "Музикант-инструменталист" определя общата, отрасловата и

специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);
2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДООИ по чл. 1 се определят и входящото минимално образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработване и утвърждаване на учебните планове по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията "Музикант-инструменталист"

Професионално направление:

212	Музикални и сценични изкуства	
Наименование на професията:		
212010	Музикант-инструменталист	
Специалности:		Степен на професионална квалификация:
2120101	Пиано	Трета
2120102	Цигулка	Трета
2120103	Виола	Трета
2120104	Виолончело	Трета
2120105	Контрабас	Трета
2120106	Флейта	Трета
2120107	Обой	Трета
2120108	Кларинет	Трета
2120109	Фагот	Трета
2120110	Валдхорна	Трета
2120111	Тромпет	Трета
2120112	Цугтромбон	Трета
2120113	Губа	Трета
2120114	Саксофон	Трета
2120115	Ударни инструменти	Трета
2120116	Арфа	Трета
2120117	Класическа китара	Трета
2120118	Акордеон	Трета
2120119	Гайда	Трета
2120120	Кавал	Трета
2120121	Гъдулка	Трета
2120122	Гамбура	Трета

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за минималното входящо образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията "Музикант-инструменталист" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 8.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 9.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г., Заповед № РД-09-621 от 18.05.2010 г., Заповед № РД-09-748 от 13.06.2011 г. и Заповед № РД-09-1805 от 9.12.2011 г.) входящото минимално образователно равнище за ученици е завършен

седми клас или завършено основно образование, или завършен клас от средното образование (за училищата по изкуствата).

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията "Музикант-инструменталист" входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено основно образование.

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията "Музикант-инструменталист" с придобиване на трета степен на професионална квалификация не се изисква обучаваните да притежават предишна професионална квалификация или професионален опит. Необходимо е кандидатите да притежават музикален слух.

Тъй като обучението за музикант-инструменталисти започва в детска възраст, при организиране на професионално обучение в съответствие със ЗПОО е необходимо да се признаят усвоените вече компетенции и резултати от ученето и да се организира надграждащо обучение.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Музикант-инструменталистът изпълнява музикални произведения с различен жанров и стил профил и с различна трудност, в ансамбъл или самостоятелно - на концерти (както в зала, така и на открита сцена), в развлекателни заведения, звукозаписни студиа, конкурси, фестивали, на демонстрации по време на семинари и др.

Музикант-инструменталистът интерпретира (по ноти, наизуст или по слух - в зависимост от облика на формацията и изпълняваната музика) различни по жанр произведения или инструменталните партии в тях или изпълнява свои собствени творби.

Музикант-инструменталистът може да акомпанира изпълнението на певци, танцьори, актьори.

В сферата на популярната музика, а напоследък и в много други съвременни жанрове, се налага инструменталистът често да импровизира - в различни форми и в съответствие с художествената задача, която изпълнява.

Музикант-инструменталистите репетират продължително време изпълняваната от тях музика - както самостоятелно (обикновено в домашни условия), в камерен състав или ансамбъл, така и под ръководството на художествените си ръководители в репетиционни зали.

Самостоятелно работещите музикант-инструменталисти търсят възможности за изяви, като представят своя опит, умения, идеи, концепции пред продуценти, работодатели, клиенти и др., участват при разработването на програмата за изяви (участия, записи) и при подготовката на турнета или гастроли.

Музикант-инструменталистът проучва възможностите и участва в специализирани класове, семинари и др., за да поддържа високо ниво на музикалните си умения. Посещава постановки, концерти, наблюдава представянето на други музиканти, прослушва записи на CD, DVD, в интернет, стареа се да е запознат с новите тенденции, за да направи оценка на собственото си представяне и да прецени насоките за бъдещото си развитие.

Музикант-инструменталистът оказва помощ при подготовката на по-млади изпълнители, ученици или любители.

В повечето случаи инструменталистът свири на собствен инструмент, като понякога използва и електронно-акустични устройства към инструмента.

Музикант-инструменталистът трябва да проявява увереност и самочувствие при изявиите си пред публика. Подготовката му изисква концентрация, самодисциплина и пълно посвещаване на работата. Той трябва продължително време да репетира сам и да има готовност за многократно повтаряне на части от музикалното произведение. Трябва да е готов да приема критични бележки и препоръки и да извлича поуки и да се учи от добрите професионални практики. При работа в ансамбъл музикант-инструменталистът трябва да се стареа точно и прецизно да спазва указанията на художествения ръководител и да проявява толерантност към останалите участници в ансамбъла, да усвоява принципите на професионалното ансамболово свирене.

Ансамбловата и груповата репетиционна дейност на инструменталиста се осъществяват в подходящо помещение, а концертната и звукозаписната дейност - в концертна зала, звукозаписно студио, развлекателно заведение, включително на открито, на обществени празненства и др.

Инструменталистите имат сценични изяви обикновено вечер както в делничните, така и в почивните дни. Репетициите са ежедневни при спазване на определен режим за труд и почивка.

Музикант-инструменталистът носи отговорност за собственото си изпълнение, за представянето на отделните фрагменти и на цялото произведение и особеностите на музикалния стил и епоха. Той отговаря и за поддържане на собствената си кондиция и здраве, за цялостното си сценично присъствие, включващо подходящ външен вид, сценично облекло и др.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професия "Музикант-инструменталист", може да се обучават по друга професия от професионалното направление "Музикални и сценични изкуства", като обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални

направления, и отрасловата задължителна професионална подготовка по професионално направление "Музикални и сценични изкуства" се зачита.

Музикант-инструменталистът може да посещава семинари, майсторски класове или други форми за повишаване на квалификацията си.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011), утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, изм. и доп. със заповеди № РД-01-204 от 28.02.2011 г., № РД-01-426 от 30.05.2011 г., № РД-01-529 от 30.06.2011 г., № РД-01-533 от 30.06.2011 г. и № РД-01-952 от 29.12.2011 г.

Лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията "Музикант-инструменталист", могат да заемат следните длъжности от НКПД - 2011: 2652-8026 Музикант, 2652-8022 Инструменталист-солист, 2652-8024 Корепетитор, 2652-6004 Оркестрант, 2652-6006 Солист-оркестрант, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава, спазва и прилага правилата за здравословни и безопасни условия на труд;
- умее да формулира проблеми, задава въпроси, прави отчет за извършената работа, установява и поддържа делови отношения;
- познава стопанското устройство на страната, разбира съществуващите икономически отношения, процеси и явления и прави изводи за факторите, които ги пораждат;
- познава трудовото законодателство, определящо неговия статут, права и задължения;
- работи в ансамбъл, като участва активно при разпределение на задачите, съдейства на останалите музиканти, носи отговорност;
- осъществява ефективни работни взаимоотношения с колегите си;
- съзнава необходимостта и се старее да повишава квалификацията си с цел осигуряване на бъдещи ангажименти;
- умее да намира информация в интернет с помощта на компютър, работи с мултимедийни програмни продукти и програмни продукти за създаване на документи;

- осъществява комуникация и ползва на чужд език информация, свързана с музиката и музикалната кариера;
- спазва професионалната етика и има етично поведение.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка, единна за всички професии от професионално направление "Музикални и сценични изкуства"

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава развитието на музикалното изкуство в исторически план (тенденции, школи);
- познава епохите, направленията, теченията и стиловете в музикалното изкуство, както и съдържанието, стиловите особености, изразните средства и начините за използването им в музикалните произведения от различните епохи;
- познава българския фолклор (народни инструменти, танци, песни);
- познава и сравнява автори и техните творби, анализира определена творба с характерната за нея терминология и изразни средства;
- прилага принципите за изграждане на музикалната композиция;
- познава възможностите и ролята на отделните инструменти във формацията (камерен ансамбъл или оркестър);
- притежава основни знания за сцена, сценично осветление, озвучаване и др.;
- използва различни възможности за повишаване на квалификацията си;
- познава изпълнителското майсторство на големите национални и световни имена в съответното инструментално изкуство.

3.3 Цели на обучението по специфичната за професията "Музикант-инструменталист" задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- проявява отговорно отношение към репетиционните и концертните ангажименти и изпълнява в оптимална степен възложените му артистични задачи;
- владее съответни методики и отделя достатъчно време и внимание за самоподготовка и поддържане на музикалния си слух;
- познава особеностите и приложната роля на различните музикални медии - устна, писмена, електронна;

- свири добре по ноти, на прима виста, наизуст или по слух музика, свързана с дейността, която упражнява;
- проявява интерес към новостите в областта на съвременната музика и култура и в проблематиката на неговия тип музициране;
- следи и изразява отношение към най-актуалните тенденции в музикално-артистичната дейност, която осъществява;
- притежава разнообразен по тип и вид музикален репертоар с оглед евентуална промяна на профила на своята музикално-артистична дейност.

4. Резултати от ученето

Компетенции	Резултати от ученето
	Обучаваният трябва да:
Общи за професията "Музикант-инструменталист"	
1. Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	1.1. Прилага правилата за здравословни и безопасни условия на труд 1.2. Познава видовете сценична техника и оборудване и спазва правилата при работа с тях 1.3. Спазва определен режим за репетиции и почивки 1.4. Прилага правилата за пожарна и аварийна безопасност 1.5. Взема адекватно решение в ситуация на инцидент по време на репетиция или сценична изява 1.6. Спазва изискванията за опазване на околната среда 1.7. Не нарушава с репетициите си установения вътрешен ред в жилищни сгради, културни институти и др. 1.8. Оказва долекарска помощ
2. Спазва изискванията на трудовото законодателство и отстоява правата си като участник в трудовия процес	2.1. Описва видовете културни институции (частни, държавни и общински) и техния статут 2.2. Характеризира съвременните пазарни механизми на продуциране, маркетинг и разпространение на различни видове и типове музика и икономическите нюанси на видовете музикален бизнес 2.3. Познава документите, свързани с трудовото законодателство - трудов договор, допълнително споразумение и др.

	<p>2.4. Познава изискванията на Кодекса на труда, свързани с работното време, почивките, отпуските, формите на заплащане и други права и задължения на лицата, практикуващи творчески професии</p> <p>2.5. Може да съставя документи, свързани с постъпване и напускане на работа, ползване на отпуски, писма, становища, предложения и др.</p>
	<p>2.6. Описва задълженията на музиканта, художествения ръководител, продуцента и др., както и изискванията за заемане на съответната длъжност в културна институция</p>
3. Анализира музика	<p>3.1. Разчита и записва нотен текст</p> <p>3.2. Познава историческото развитие на музикалното изкуство (епохи, направления, течения и стилове в музикалното изкуство)</p> <p>3.3. Описва изразните средства и начините за използването им в музикалните произведения от различните епохи</p> <p>3.4. Различава музикални форми и структури</p> <p>3.5. Разпознава и прави анализ на творбите на автори, представители на различни епохи, стилове, направления в музикалното изкуство</p> <p>3.6. Разпознава отделните инструменти във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) и посочва ролята на всеки от тях</p>
4. Ориентира се в стилистичните и жанровите промени в хода на историческото развитие на музиката	<p>4.1. Описва етапите в историческото развитие на европейската музикална култура, вкл. и в областта на популярната и битовата музика</p> <p>4.2. Свързва и коментира представите за традиционния български фолклор с формите на неговото съвременно функциониране</p> <p>4.3. Идентифицира музикалния авангард в различни жанрове</p> <p>4.4. Дава примери за актуални проблеми и най-разпространени разновидности на съвременната популярна музика, вкл. явлението уърлд мюзик</p> <p>4.5. Свързва традиционна музикална практика със съвременни форми на "кръстосване" между жанрове, стилове, типични национални и етнически белези (т.нар. "хибридни" явления)</p> <p>4.6. Открива промени в музикалния и културния понятиен апарат, наложили се вследствие на съвременното развитие на науката</p> <p>4.7. Назовава най-съществени и възлови исторически промени в българските, европейските и световните музикални практики</p>

	4.8. Схваща актуални проблеми и категории в областта на естетиката и културологията
5. Интерпретира художествено (творчески) разнообразен ансамблов и солистичен репертоар	5.1. Изработва в детайли, интерпретира художествено (творчески) и въздействащо репертоара си 5.2. Умее да следва указанията на диригента (водача на групата)
	5.3. Контролира качеството на собственото си интонироване и звуково майсторство в солова и ансамблова практика
	5.4. Съдейства за оптимална подготовка на репертоара за представянето му пред публика или за електронен звукозапис 5.5. Включва в репертоара си емблематична за съответния инструмент музика от българското композиторско творчество, респ. от българския и балканския фолклор 5.6. Готов е да реагира адекватно на форсмажорни промени в хода на репетициите и на планираните артистични задачи 5.7. Разучава самостоятелно нова (непозната) творба 5.8. Притежава импровизационни умения според жанровете и стиловете белези на дадена музика 5.9. Разширява познанията си във връзка с новата музика - в своя и на формацията репертоар 5.10. Анализира свои и на състава/групата концертни изяви 5.11. Използва компютърни програми, свързани с музиката и с дейността, която извършва 5.12. Притежава необходимата психическа устойчивост, артистичност и сценично поведение
6. Участва в подготовката на ученици и любители	6.1. Познава теорията и методиката на обучение по съответния инструмент 6.2. Познава разнообразна популярна и съвременна учебна литература на български и чужд език, както и други материали, необходими за обучението 6.3. Умее да осигурява позитивна атмосфера в педагогическата си работа 6.4. Избира подходящи методи за обучение в зависимост от индивидуалните особености на обучаваните 6.5. Демонстрира пред обучаваните части от произведението
Специфични за специалност 2120101 "Пиано"	
7. Поддържа в изправност музикалния	7.1. Познава видовете пиана

инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>7.2. Назовава акустичните елементи на пианото</p> <p>7.3. Познава механиката на пианото</p> <p>7.4. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>7.5. Поддържа актуална информация за специалисти по акордиране и поправка на пиана в случай на необходимост</p>
8. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за пиано	<p>8.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за пиано</p> <p>8.2. Контролира качеството на точното си интонирание</p> <p>8.3. Като участник във формацията или солист се съобразява с останалите изпълнители</p> <p>8.4. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>8.5. Преценява кога и как да използва правилно педализацията в зависимост от съответната музика</p> <p>8.6. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p> <p>8.7. Акомпанира при изпълнение на вокална творба или друг инструмент</p> <p>8.8. Назовава основни и широко практикувани техники при използването на електронни инструменти</p>
Специфични за специалност 2120102 "Цигулка"	
9. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>9.1. Назовава частите (елементите, аксесоарите) на цигулката</p> <p>9.2. Умее да настройва музикалния инструмент</p> <p>9.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>9.4. Поддържа актуална информация за лютиери в случай на необходимост от поправка на инструмента</p>
10. Разучава и интерпретира разнообразен цигулков репертоар	<p>10.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за цигулка</p> <p>10.2. Контролира качеството на точното си интонирание и като участник във формацията или солист се съобразява с останалите изпълнители</p> <p>10.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>10.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
Специфични за специалност 2120103 "Виола"	
11. Поддържа в изправност	11.1. Назовава частите (елементите, аксесоарите) на

музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>виолата</p> <p>11.2. Умее да настройва музикалния инструмент</p> <p>11.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>11.4. Поддържа актуална информация за лютиери в случай на необходимост от поправка на инструмента</p>
12. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за виола	12.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения от всички епохи (или части от тях) за виола
	<p>12.2. Контролира качеството на точното си интониране и се съобразява с останалите изпълнители във формацията (камерен ансамбъл или оркестър)</p> <p>12.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>12.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
Специфични за специалност 2120104 "Виолончело"	
13. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>13.1. Назовава частите (елементите, аксесоарите) на виолончелото</p> <p>13.2. Умее да настройва музикалния инструмент</p> <p>13.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>13.4. Поддържа актуална информация за лютиери в случай на необходимост от поправка на инструмента</p>
14. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за виолончело	<p>14.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения за виолончело (или части от тях) от всички епохи</p> <p>14.2. Контролира качеството на точното си интониране и се съобразява с останалите изпълнители във формацията (камерен ансамбъл или оркестър)</p> <p>14.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>14.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
Специфични за специалност 2120105 "Контрабас"	
15. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>15.1. Назовава частите (елементите, аксесоарите) на контрабаса</p> <p>15.2. Умее да настройва музикалния инструмент</p>

	<p>15.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>15.4. Поддържа актуална информация за лютиери в случай на необходимост от поправка на инструмента</p>
16. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за контрабас	<p>16.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за контрабас</p> <p>16.2. Контролира качеството на точното си интонироване и се съобразява с останалите изпълнители във формацията (камерен ансамбъл или оркестър)</p>
	<p>16.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>16.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
Специфични за специалност 2120106 "Флейта"	
17. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>17.1. Назовава частите на флейтата и пиколото</p> <p>17.2. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>17.3. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на флейти в случай на необходимост</p>
18. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за флейта	<p>18.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения от различни епохи (или части от тях) за флейта</p> <p>18.2. Контролира качеството на точното си интонироване</p> <p>18.3. Като участник във формацията или солист се съобразява с останалите изпълнители</p> <p>18.4. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>18.5. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
Специфични за специалност 2120107 "Обой"	
19. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>19.1. Назовава частите на обоя</p> <p>19.2. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>19.3. Разглобява, почиства и сглобява отделните части на обоя</p> <p>19.4. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на музикални инструменти в случай на необходимост</p>

20. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за обой	20.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за обой 20.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители 20.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност 20.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея
Специфични за специалност 2120108 "Кларинет"	
21. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	21.1. Назовава частите на кларинета 21.2. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент 21.3. Разглобява, почиства и сглобява отделните части на кларинета 21.4. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на кларинети в случай на необходимост
22. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за кларинет	22.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за кларинет 22.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители 22.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност 22.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от не
Специфични за специалност 2120109 "Фагот"	
23. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	23.1. Назовава частите на фагота 23.2. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент 23.3. Разглобява, почиства и сглобява отделните части на фагота 23.4. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на фагот в случай на необходимост
24. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за фагот	24.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за фагот 24.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл

	или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители 24.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност 24.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея
Специфични за специалност 2120110 "Валдхорна"	
25. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	25.1. Назовава частите на валдхорната 25.2. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент
	25.3. Разглобява, почиства и сглобява отделните части на валдхорната
	25.4. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на валдхорна в случай на необходимост
26. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за валдхорна	26.1. Познава и изпълнява различни произведения (или части от тях) за валдхорна 26.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители 26.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност 26.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея
Специфични за специалност 2120111 "Тромпет"	
27. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	27.1. Назовава частите на тромпета 27.2. Познава видовете тромпети 27.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент 27.4. Разглобява, почиства и сглобява отделните части на тромпета 27.5. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на тромпети в случай на необходимост
28. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за тромпет	28.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за тромпет 28.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията или солист се съобразява с останалите изпълнители 28.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност

	28.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея
Специфични за специалност 2120112 "Цугтромбон"	
29. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>29.1. Назовава частите на цугтромбона</p> <p>29.2. Познава различните видове цугтромбони</p> <p>29.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>29.4. Разглобява, почиства и сглобява отделните части на цугтромбона</p> <p>29.5. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на музикални инструменти в случай на необходимост</p>
30. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за цугтромбон	<p>30.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за цугтромбон</p> <p>30.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители</p> <p>30.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>30.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
Специфични за специалност 2120113 "Туба"	
31. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>31.1. Назовава частите на тубата</p> <p>31.2. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>31.3. Разглобява, почиства и сглобява отделните части на инструмента</p> <p>31.4. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на музикални инструменти в случай на необходимост.</p>
32. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за туба	<p>32.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за туба</p> <p>32.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители</p> <p>32.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>32.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>

Специфични за специалност 2120114 "Саксофон"	
33. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	33.1. Назовава частите на саксофона 33.2. Различава видовете саксофони 33.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент 33.4. Разглобява, почиства и сглобява отделните части на саксофона 33.5. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на музикални инструменти в случай на необходимост
34. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за саксофон	34.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за саксофон
	34.2. Контролира качеството на точното си интонирание и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители 34.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност 34.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея
Специфични за специалност 2120115 "Ударни инструменти"	
35. Поддържа в изправност музикалните инструменти, с които работи, и се грижи за оптималния им функционален капацитет	35.1. Познава видовете ударни инструменти 35.2. Назовава частите им 35.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалните инструменти 35.4. Поддържа актуална информация за специалисти за поправка на ударни инструменти в случай на необходимост
36. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за ударни инструменти	36.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за ударни инструменти 36.2. Контролира качеството на точното си интонирание и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители 36.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност 36.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея
Специфични за специалност 2120116 "Арфа"	
37. Поддържа в изправност	37.1. Назовава елементите на арфата

музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>37.2. Познава механиката на инструмента</p> <p>37.3. Сменя струни, педали, щифтове и пружини на педали</p> <p>37.4. Умее добре да координира движенията на ръцете и краката</p> <p>37.5. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>37.6. Поддържа актуална информация за специалисти по акордиране и поправка на арфа в случай на необходимост</p>
38. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за арфа	38.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за арфа
	38.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители
	<p>38.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>38.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
Специфични за специалност 2120117 "Класическа китара"	
39. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>39.1. Познава видовете китари</p> <p>39.2. Назовава елементите на класическата китара</p> <p>39.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>39.4. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на китари в случай на необходимост</p>
40. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за класическа китара	<p>40.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения от всички епохи (или части от тях) за класическа китара</p> <p>40.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители</p> <p>40.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>40.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
Специфични за специалност 2120118 "Акордеон"	
41. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи,	<p>41.1. Познава видовете акордеони</p> <p>41.2. Назовава елементи на акордеона</p>

и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>41.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>41.4. Поддържа актуална информация за специалисти по акордиране и поправка на акордеони в случай на необходимост</p>
42. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за акордеон	<p>42.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за акордеон</p> <p>42.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители</p> <p>42.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>42.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p>
	42.5. Акомпанира при изпълнение на вокална творба или танц
Специфични за специалност 2120119 "Гайда"	
43. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	<p>43.1. Познава видовете гайди и техните части</p> <p>43.2. Назовава акустичните елементи на гайдата</p> <p>43.3. Познава механиката на гайдата</p> <p>43.4. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент</p> <p>43.5. Поддържа актуална информация за майстори на гайди</p>
44. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за гайда	<p>44.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за гайда</p> <p>44.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители</p> <p>44.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност</p> <p>44.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея</p> <p>44.5. Импровизира с оглед на солово/ансамблдово музициране</p> <p>44.6. Акомпанира при изпълнение на вокална творба или танц</p> <p>44.7. Използва характерна за българския фолклор</p>

орнаментика при изпълнение на гайда	
Специфични за специалност 2120120 "Кавал"	
45. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	45.1. Назовава частите на кавала 45.2. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент 45.3. Поддържа актуална информация за специалисти по поправка на музикални инструменти в случай на необходимост
46. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за кавал	46.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения за кавал 46.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители 46.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност
	46.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея 46.5. Акомпанира при изпълнение на вокална творба или друг инструмент 46.6. Използва характерна за българския фолклор орнаментика при изпълнение на кавал
Специфични за специалност 2120121 "Гъдулка"	
47. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	47.1. Назовава частите (елементите, аксесоарите) на гъдулката 47.2. Умее да настройва музикалния инструмент 47.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент 47.4. Поддържа актуална информация за лютиери в случай на необходимост от поправка на инструмента
48. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за гъдулка	48.1. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители 48.2. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност 48.3. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея 48.4. Акомпанира при изпълнение на вокална творба или друг инструмент 48.5. Използва характерна за българския фолклор

	орнаментика при изпълнение на гъдулка
Специфични за специалност 2120122 "Тамбура"	
49. Поддържа в изправност музикалния инструмент, с който работи, и се грижи за оптималния му функционален капацитет	49.1. Назовава частите (елементите, аксесоарите) на тамбурата 49.2. Умее да настройва музикалния инструмент 49.3. Посочва правилата за съхранение и транспорт на музикалния инструмент 49.4. Поддържа актуална информация за майстори в случай на необходимост от поправка на инструмента
50. Разучава и интерпретира разнообразен репертоар за тамбура	50.1. Познава и изпълнява разнообразни произведения (или части от тях) за тамбура 50.2. Контролира качеството на точното си интониране и като участник във формацията (камерен ансамбъл или оркестър) или солист се съобразява с останалите изпълнители
	50.3. Развива техническите умения за свирене на музикален материал с различна трудност
	50.4. Умее да изгради и художествено да интерпретира музикална творба или част от нея 50.5. Акомпанира при изпълнение на вокална творба или друг инструмент 50.6. Използва характерна за българския фолклор орнаментика при изпълнение на тамбура

5. Изисквания към материалната база

5.1. Учебен кабинет

Учебният кабинет трябва да разполага с работно място за преподавателя, работно място за всеки обучаван, учебна дъска, аудио- и видеотехника, компютър, мултимедия с екран, филми, снимки, записи на концерти или други музикални събития, дидактически пособия и др.

5.2. Учебна стая за индивидуално обучение по инструмент

Кабинетите за индивидуално обучение по музикален инструмент са оборудвани с музикален инструмент (пиано в случаите, когато се ползва корепетиция и/или съответният инструмент, който се изучава), пулт, столове, маса и шкаф за нотни материали.

5.3. Репетиционни зали

Репетиционната зала за репетиция на оркестър или камерен състав е оборудвана с пиано, диригентски пулт, пулт и стол за всеки от изпълнителите, шкафове за нотни материали.

5.4. Концертна зала

В концертната зала се провеждат концерти пред публика - солови и ансамблови изяви на обучаваните. В случай че обучаващата институция не разполага със собствена концертна зала, може да ползва подходящи зали на други културни институти.

Концертната зала трябва да разполага със сцена, места за слушатели, помещения за разпяване и други помещения, свързани със спецификата на концертната практика и санитарно-хигиенните изисквания.

Оборудването за сцена включва: роял, пултове, столове (обикновени), стол за роял (с механизъм за променяне на височината му), както и необходимата осветителна техника.

5.5. Компютърна зала с работни места за всеки обучаван и преподавателя и с инсталиран специализиран софтуер

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават теория и практика по професията "Музикант-инструменталист" - трета степен на професионална квалификация, имат лица с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" по подходящи специалности от професионални направления "Музикално и танцово изкуство" или "Теория на изкуствата" от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с ПМС № 125 от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 64 от 2002 г.; посл. изм. и доп., бр. 94 от 2005 г.).